

Obsah

Předmluva	13
Úvod	17
 I. Specifika interpretace	 21
I.1 Textová evidence (zlomky; Dielsova a Kranzova edice)	21
I.2 Aristotelés a interpretace mílétského myšlení	27
II. Arché jako pralátka?	31
III. Dějiny pojmu <i>arché</i>	39
III.1 <i>Arché</i> jako princip (Aristotelovo axiomaticko-deduktivní založení vědění)	41
III.2 Platón a matematika	56
III.3 Předplatónské doklady <i>arché</i> (<i>Corpus Hippocraticum</i>)	64
III.4 Hovorové versus terminologické užití <i>arché</i> (syntaktická struktura)	67
IV. Pojem příčiny a jeho údajně zjevné předsókratovské užívání	71
IV.1 Příčiny a <i>fysis</i> (ustavení pojmu příčina)	78
IV.1.1 <i>Aitios</i> a homérské pojetí příčinnosti	79
IV.1.2 Příčiny a <i>fysis</i> v hippokratovských spisech	85
IV.1.2(a) Vysvětlení svaté nemoci	87
IV.1.2(b) Přirozenost svaté nemoci	96
IV.1.2(c) Lidská přirozenost	105
IV.1.3 Sókratovo hledání příčin (<i>Faidón</i> 95e–102a)	112

IV.1.4 Předsókratovské pojetí <i>fysis</i>	118
IV.1.4(a) Platónova a Aristotelova interpretace předsókratovského zkoumání přírody	119
IV.1.4(b) <i>Fysis</i> u předsókratiků	125
IV.1.4(c) <i>Fysis</i> u Mílétanů?	137
IV.1.5 Hippokratovská revoluce a pojem příčiny (předběžné shrnutí)	141
IV.2 Příčiny a vědění (<i>Metafyzika</i> I,1–3)	148
V. Aristotelova filosoficko-vědecká metoda	161
V.1 To, co je známější pro nás, jako východisko zkoumání (<i>Fyzika</i> I,1)	162
V.2 <i>Diairésis</i> a dialektika	172
V.3 <i>Endoxa</i> , <i>aporia</i> a <i>fainomena</i>	183
VI. Názory Aristotelových předchůdců jako <i>endoxa</i> (<i>Fyzika</i> I)	201
VI.1 Numerická katalogizace předchůdců	204
VI.2 Aristotelova klíčová inovace: materiální monismus	212
VI.3 Aristotelovi předchůdci mezi jednem a protiklady	227
VI.4 <i>Endoxa</i> jako účelově vytvořené stylizace	242
VII. Doxografie	245
VIII. Mílétané	257
VIII.1 Thalés: první filosof?	260
VIII.2 Anaximandros a Neomezeno (<i>to apeiron</i>)	278
VIII.2.1 Neomezeno jako látková masa	283
VIII.2.2 Anaximandrův text: nejstarší próza, nebo báseň?	292
VIII.2.3 Vznik prvků z Neomezena, anebo jejich vzájemná proměna?	297
VIII.2.4 Ontologický princip, nebo kosmogonický počátek?	304
VIII.2.4(a) Kosmogonie	307
VIII.2.4(b) Počáteční masa a střední prvek	326
VIII.2.4(c) Proč právě Neomezeno?	341

VIII.3 Anaximenés a teorie změny	354
VIII.3.1 Anaximenův spis: prostá nezdobná próza?	355
VIII.3.2 Theofrastův referát o Anaximenově principu	359
VIII.3.3 Kosmogonie	362
VIII.3.4 Kosmologie: ohnivost, nebo zemitost nebeských těles?	364
VIII.3.5 Kosmogonie a teorie změny: podobnosti, nebo rozdíly?	372
VIII.3.6 Mlžný temný <i>aér</i>	376
VIII.3.6(a) Vzdušná duše?	380
VIII.3.6(b) Meteorologie	384
VIII.3.7 Kosmogonie a meteorologie jako východisko aristotelské ontologické interpretace	388
Závěr	393
Summary	397
Seznam zkratk	401
Seznam literatury	405
Seznam použitých úryvků	421
Jmenný rejstřík antických autorů	425
Věcný rejstřík	429